

**AGINDUA, 2012KO ABENDUAREN 18KOA, ENPLEGU ETA GIZARTE
POLITIKETAKO SAILBURUARENA, BIZKAIKO GASOLINA ZERBITZUGUNEEN
SEKTOREKO LANGILEEK ERKIDEGOARI EMATEN DIOTEN FUNTSEZKO
ZERBITZUEN MANTENTZEA ZIURTATZEKO**

ELA, LAB, CC.OO, UGT eta USO sindikatuek mugagabeko greba deitu dute Bizkaiko gasolina-zerbitzuguneen sektorean, 2012ko abenduaren 20ko 06-00etatik aurrera, ikusirik sektoreko hitzarmen kolektiboaren negoziazioa blokeatuta dagoela.

Espainiako Konstituzioaren 28.2 artikulua langileen greba egiteko eskubidea onartzen du, langileek beren interesak defenda ditzaten, horixe baita egungo zuzenbide-estatu sozial eta demokratikoak oinarri dituen funtsezko eskubideetako bat. Konstituzioak, beraz, berdin babesten du greba-eskubidea eta beste zenbait eskubide garrantzitsu, hala nola bizia, osotasun fisikoa, osasuna eta askatasunez zirkulatzea, besteak beste. Hain zuzen, Konstituzioak bete-betean babesten ditu, bai eskubide horiek guztiak, baita greba egiteko eskubidea ere. Konstituzioaren 19. artikulua askatasunez zirkulatzeko eskubidea aitortzen du, oinarritzko beste eskubide batzuen oinarri gisa –esaterako, bizia, osotasun fisikoa eta osasuna babesteko behar den arreta jasotzekoa; edo gainerako herritarren heziketa jarduerak edo lan jarduerak gauzatzen diren tokietara joatekoa.

Aipaturiko konstituzio-eskubideak ezin daitezke dagokien babesik gabe geratu, ezta greba egiteko eskubidea zilegi bada ere, eta herri-agintariei dagokie eskubide horiek bermatzea, prebentzio-neurriak ezarriz eta beharrezko zerbitzuak emango direla ziurtatuz. Babes horrek, bestalde, ezin du inola ere greba-eskubidea edukiz hustu, Konstituzio Auzitegiaren doktrinari jarraikiz beraren aplikazioa betiere mugatua izan behar baita.

Aurreko premisa gorabehera, begien bistakoa da ezen, funtsezko eskubideak mugatzen dituen edozein neurri konstituzionala izan dadin, proportzionaltasunaren printzipioa zorrotasunez aplikatuz hartu behar dela, eta horretarako hiru baldintza bete behar ditu neurri horrek: neurria aplikatuz proposatutako helburua lortu ahal izatea, hots, “egokitasun-judizioa” deritzona; egitatea aztertuta, ondorioztatu izana ez dagoela neurri apalagoren bat helburu hori eraginkortasun berarekin lortzeko, hau da, “beharrizan-

judizioa” deritzona; eta, azkenik, neurria edo konponbidea orekatua edo neurtua izatea, haren aplikazioaren ondorioz guztion intereserako onura edo abantaila gehiago eragiten direlako auzian dauden beste ondasun edo balioetarako eragiten diren kalteak baino, hau da, “proportzionaltasun-judizioa, zehazki ulertuta”.

Izan ere, Konstituzio Auzitegiak epai bat baino gehiago eman izan ditu proportzionaltasun horren definizioaren eta esanahiaren gainean, zeina aintzakotzat hartu behar baita beti, baldin eta grebak dirauen artean gutxieneko zerbitzuak jartzen badira. Hori dela eta, aipatzekoak dira, besteak beste, Konstituzio Auzitegiaren epai hauek: 122/1990, 3. OJ; 123/1990, 4. OJ; 123/1990, 4. OJ; 8/1992, 3. OJ, eta 126/2003, ekainaren 30ekoa. 5122/1998 zenbakiko babes-errekurtsoa. RTC 2003/126. (4. O).

Erabaki horietatik ondorioztatu behar dugu komunitatearentzat ezinbesteko zerbitzuak emango direla ziurtatzeak mugatu egiten duela grebarako eskubidea baliatzeko aukera, eta, beraz, nahitaezkoa dela interes desberdinak kontuan hartuta zuhurtasunez jokatzea. Alegia, ziurtatzeak berme gisa balio behar du, eskubide kontrajarrien ezinbesteko koordinaziotik abiatuta; betiere ulertuta grebalarien eskubidea mugatu beharko dela –amore eman, Goi Auzitegiaren hitzetan–, haien eskubideak grebaren bidez babesteak ezinbesteko zerbitzua jasotzeko eskubidearen komunitate/pertsona titularrari eragiten dion edo eragin liezaiokeen kaltea larriagoa bada grebalarien errebindikazio edo eskakizunen arrakastarik ez izateak eragingo lukeena baino.

Horiek horrela, Bizkaiko gasolina-zerbitzuguneen sektorean deitu den greba hizpide hartuta, lehenik eta behin zehaztu behar da ematen duten zerbitzua komunitatearentzat ezinbestekotzat jo behar den ala ez. Indarrean den legediaren arabera, petroliotik eratorritako produktuak merkaturatzeko jarduerak eta gas erregaien hornidurarekin loturiko jarduerak interes ekonomiko orokorreko jardueratzat jo behar dira eta, ondorioz, beharrezkoa da herritar eskatzaileei horien hornidura bermatzea.

Erregaien hornidura behar-beharrezkoa da komunitatearen funtsezko zerbitzu batzuk emateko, esaterako anbulantziek, suhiltzaileek, poliziak eta babes zibilak ematen dituzten zerbitzuak, bai eta larrialdietako zerbitzutzat jotzen direnekin loturiko guztiak ere, horien bitartez bermatzen eta babesten baitira pertsonen bizitza, osasuna eta osotasun fisiko eta morala. Ibilgailuetarako erregaien hornidura hori, halaber, beharrezkoa da pertsona eta salgaien zirkulazio askea bermatzeko, eta, gainera, ezinesteko aurrebaldintza da ekonomiaren eta merkataritzaren jardun garrantzitsuena ondo joan dadin.

Beraz, beharrezkoa da aipaturiko grebak ekarriko dituen eragin eta ondorioak aztertzea, horrela segurtatzeko hornidura-gune gutxieneko batzuk izango direla irekita, Konstituzioak babesten dituen arestiko eskubide eta ondasun horiek era arrazoizko batez bermatu ahal izateko. Hori dela eta, agindu honek jasotzen dituen gutxieneko zerbitzuak ezarri ditu gobernu-agintaritzak, auzitan dauden eskubideak bateratzeko asmoz.

Erregaien hornidurari begira zehaztu diren gutxieneko zerbitzuotan, honako irizpide objektibo hauek hartu dira kontuan: deituriko grebaren iraupena eta ezaugarriak, haren hedadura, mugakide diren alboko lurralde historikoetan dauden gasolina-zerbitzuguneak, Bizkaiko zerbitzuguneen banaketa geografikoa, biztanleria eta espero izatekoa den trafiko-dentsitatea. Gainera, kontuan hartu da deialdia ez dela egin Bizkaiko gasolina-zerbitzugune guztietarako; merkataritzaguneen mende daudenak edo haiekin lotura dutenak, adibidez, ez dira deialdian sartzen, ezta Lantegi Batuak fundazioaren barrukoak ere. Bestalde, ez da ahaztu enpresa ekoizle eta garraio-enpresa batzuek beren erabilerarako erregai-biltegi propioak dituztela, enpresa banatzaileek zuzenean hornitzen dituztenak.

Aurreko guztiagatik, kontuan hartuta Bizkaian 114 gasolina-zerbitzugune daudela eta greba deialdiak horietatik 103 hartzen dituela, agindu honen xedatze-zatian adierazitako gutxieneko zerbitzuek, deialditik kanpo geratzen direnak gehituta, Bizkaiko zerbitzugune guztien % 20 egiten dute, horiek bermatuko baitute sektoreak komunitateari eman beharreko ezinbesteko zerbitzua.

Lan Harremani buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Dekretu-legearen 10.2 artikulua honako hau xedatzen du: «greba egiten denean edozein zerbitzu publiko edo onartuta dagoen eta geroraezina den beharrianeko edozein zerbitzu eskaintzeko enpresetan, eta larritasun bereziko egoerak daudenean, gobernuko agintaritzak beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu zerbitzuen funtzionamendua ziurtatzeko» eta «Gobernuak, era berean, horretarako beharrezkoak diren esku-hartzeko neurriak har ditzake».

Arau horretan –zeina konstituzionala den (Konstituzio Auzitegiaren 11/1981 Epaia, apirilaren 8koa [RTC 1981\11])–, Konstituzioaren greba-eskubideari buruzko 28.2 artikuluekin bat etorriz, bertan honako hau ezartzen baita: «Eskubide horren erabilera arautzen duen legeak beharrezko bermeak ezarriko ditu erkidegoarentzako funtsezko zerbitzuen mantentzea ziurtatzeko», azken batean, gobernu-agintaritzari ematen zaio berme-neurriak hartzeko eskumena, greba kasuan ezinbesteko zerbitzuei eusteko, eta hori egiteko neurrietako bat administrazio-ebazpenaren bidez jarduerari eusteko

ezinbesteko gutxieneko zerbitzuak ezartzea da, eta lan-prestazioa eskaini behar duten langileei horiek bete ditzaten eskatzea.

Zerbitzu jakin batzuk ezinbestekoak dira funtsezko eskubide batzuk betetzen dituztelako, eta zerbitzu horiek mantendu ahal izateko, greba-eskubideari muga batzuk jarri behar zaizkio. Eta alor horretan eskumen eskusiboa gobernu-agintaritzak edukitzeak zera bermatzen du, muga horiek zuzenbidearen arabera ezarriko direla, eta, ezarri ere, gobernatzeko erantzukizuna eta ahalmena duenak baino ez dituela ezarriko.

Horretarako, Lan Harremanei buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Dekretu-legearen 10.2. artikuluan aipatzen den prozedura bideratu da, eta, horrenbestez, entzunaldia eskaini zaie eragindako aldeei –sektoreko langileen eta enpresen ordezkariak, eta Eusko Jaurlaritzako Industria, Berrikuntza, Merkataritza eta Turismo Saila–, agintaritzaren erabakiaren eraginpean egongo diren zerbitzuei eta langileei buruzko proposamenak egin ditzaten.

Euskal Autonomia Erkidegoaren Administrazioako sailak sortu, ezabatu eta aldatu, eta horien egitekoak eta jardun-arloak finkatzen dituen Lehendakariaren abenduaren 15eko 20/2012 Dekretuak, 8. artikuluan, Enplegu eta Gizarte Politiketako sailburuari esleitzen dizkio lan arloari buruzko legeek lan-harremanei buruz ezartzen dutena burutzeko eskumenak. Enplegu eta Gizarte Gaietako Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen martxoaren 22ko 42/2011 Dekretuaren 4.2 artikulua eskumena eman zion Sail horren titularrari Autonomia Erkidegoko funtsezko zerbitzuak bermatzeko neurriak ezartzeko, zerbitzu publikoak edo premia biziko eta atzerazineko zerbitzuak eskaintzeko ardura duten enpresa, entitate edo erakundeetan eragina duten greba-eskubidea egikaritzen denean, betiere Lan Harremanei buruzko martxoaren 4ko 17/1977 Errege Lege Dekretuaren 10. artikulua bigarren paragrafoan xedatutakoari jarraikiz. Eskumen hori Jaurlaritzaren Kontseiluak eskuordetuta baliatzen da, ekainaren 11ko 139/1996 Dekretuan xedatutakoaren arabera.

Horregatik guztiagatik, Enplegu eta Gizarte Politiketako sailburuak, Eusko Jaurlaritza eskuordetuz, honako hau

EBAZTEN DU:

LEHENENGOA.- Bizkaiko gasolina-zerbitzuguneen sektorean 2012ko abenduaren 20an 06:00etatik aurrera deitu den greba mugagabea baldintzatuta dago ibilgailuetarako petroliotik eratorritako produktuak txikizka banatzera jarraian zerrendatzen diren zerbitzuguneetan, bai eta hornidura horrekin zuzenean lotutako jarduera osagarriak ematera ere.

Zerbitzu hori ematen duten langileak ohikoak izango dira, eta zerbitzugune bakoitzaren ordutegia ere ohikoa izango da.

Gasolina-zerbitzugunea	Helbidea	Udalerria
E.S. AMOREBIETA DRCHA	A-8 Bilbao Behobia errep. P.K. 99,7	AMOREBIETA AUTOPISTA
CRED AMOREBIETA IZQ.	A-8 Bilbao Behobia errep. P.K. 100	AMOREBIETA AUTOPISTA
CRED ARRIGORRIAGA MD	Autopista AP-68,6	ARRIGORRIAGA
E.S. MERCABILBAO	Ibarreña auzoa 1	BASAURI
CRED BERMEO	BI-631,32 errep.	BERMEO
E.S. GABAI-OIL	Santo Domingo Gaina	BILBO
CRED VARIANTE ESTE NORTE	Miraflores-Larreaga zubibidea, 1	BILBO
COPECELT, S.A.	BI-632 errep., P.K. 0,30 D	ELORRIO
E. S. ARTXANDA	Enekuri gaina, 5 Km	ERANDIO
E.S. GERNILAN, S.A,	Txaporta industrialdea, z/g.	GERNIKA-LUMO
E.S. GALINDO, S.A.	Barakaldo – Trapagaran errep. P.K. 9	SESTAO
E.S. OLEA S.A.	BI-737 errep. P.K. 8,60 A	ZAMUDIO

BIGARRENA.- Ahal dela, zerbitzu horiek greba egin behar ez duten langileek emango dituzte, ezarritako gutxieneko zerbitzuak langile horiekin bete ezin direnean izan ezik.

Langileen ordezkariak entzun eta gero, enpresetako zuzendaritzak izendatuko ditu langileak bete beharreko eginkizunak. Nolanahi ere, agindu honetan eta indarrean dauden legeetan ezarritako mugak errespetatu beharko ditu.

HIRUGARRENA.- Agindu honen aurreko idatz-zatietan bildutako gutxieneko zerbitzuak ezin dira aldatu horiek egiteko izendatuta dauden langileen aldaketa edo geldialdien ondorioz. Halakorik gertatuz gero, legez kanpokotzat joko dira eta haiek egiten dituztenak erantzule izango dira, eta erantzukizuna eskatuko zaie indarrean dauden ordenamendu juridikoaren arabera.

LAUGARRENA.- Aurreko artikuluetan xedaturikoa gorabehera, greba egiten duten langileen eskubideak ez dira inolaz ere murriztuko, ezta grebarako deia egin dutenen eskakizunen izapidetzea eta ondorioak mugatuko ere.

BOSGARRENA.- Jakinarazten den egunean hasiko da indarrean agindu hau.

SEIGARRENA.- Agindu honen berri eman behar zaie interesdunei, betiere Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 58. artikuluan xedatutako moduan; halaber, ebazpenak administrazio-bidea agortzen duela jakinarazi behar zaie, eta horren aurka

administrazioarekiko auzietarako errekurtsua jarri ahal izango dela Euskal Autonomia Erkidegoko Auzitegi Nagusiaren dagokion Salan, Ebazpena jakinarazten denetik kontatzen hasita 2 hilabeteko epean, Administrazioarekiko Auzien Jurisdikzioa arautzen duen uztailaren 13ko 29/1998 Legean xedaturikoaren arabera.

Era berean, eta Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 116. artikuluan eta hurrengoetan aurreikusitakoari jarraikiz, honako hau ere jakinarazi behar zaie: Agindu honen aurka Aukerako Berraztertze Errekurtsua aurkez daiteke Lan Administrazioko Agintaritzan, Agindua jakinarazi eta biharamunetik kontatzen hasita hilabeteko epean.

Vitoria-Gasteiz, 2012ko abenduaren 18a

JUAN MARÍA ABURTO RIQUE

ENPLEGU ETA GIZARTE POLITIKETAKO SAILBURUA